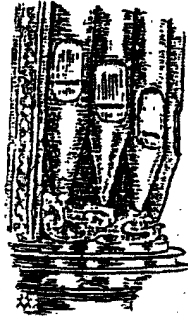

NIEUWSBRIEF

STICHTING TOT BEHOUD VAN HET HINSZ-ORGEL RODEN

Jaargang 13
november 2010

secretariaat:
Klimop 22
9301 PK Roden
tel. 050-5017779
email:
secretariaat@hinszorgel-roden.nl
website:
www.hinszorgel-roden.nl
Bankrekening: 3558.57.057

Voor u ligt de jaarlijkse nieuwsbrief van onze stichting met informatie over het wel en wee in 2010. Wij gebruiken deze om onze donateurs en medewerkers te informeren over de activiteiten van het afgelopen kalenderjaar en voor de verantwoording daarover: wat hebben wij met uw geld en met uw inzet gedaan?

- ◆ Van de bestuurstafel
- ◆ Samenstelling bestuur
- ◆ Het klimaat in de kerk
- ◆ De website
- ◆ Wenskaartenactie najaar 2010
- ◆ Concertserie – 2010
- ◆ Open Dagen Catharinakerk
- ◆ Financiële verantwoording

**Er blijft voortdurend aandacht nodig voor het Hinsz-orgel, uiteraard met uw steun.
Om uw donatie of gift over het jaar 2010/2011 over te maken, is een acceptgirokaart bijgesloten**

VAN DE BESTUURSTAFEL

Algemeen

Het bestuur heeft het afgelopen jaar viermaal vergaderd, de laatste bijeenkomst was weer samen met de vrijwilligers. Ook dit jaar werden vier concerten georganiseerd en was de kerk twee dagen en twaalf middagen geopend voor bezoekers.

Een goed jaar

Het klinkt wat onbescheiden en wellicht zelfgenoegzaam om terugblikkend het afgelopen jaar als een goed jaar te bestempelen. Maar daarvoor zijn wel enkele redenen:

Toegenomen aantal vrijwilligers

Maar liefst dertig vrijwilligers zijn beschikbaar om bezoekers tijdens de Open Dagen en b.v. op Open Monumentendag rond te leiden, van informatie te voorzien en voor hen het orgel te bespelen! Dat stelde onze coördinatrice Janny Groenboom ook in staat het aantal Open Dagen uit te breiden met een viertal zaterdagmiddagen, die goed bezocht werden! En gelukkig was de Catharinakerk het afgelopen jaar ook weer op zondag in gebruik. Daar waren ook veel van onze bezoekers duidelijk content mee! Onze vrijwilligers hebben het geweldig gedaan, waarvoor alle lof!

Donateurs

Het bestuur heeft het afgelopen jaar getracht de geleidelijke afname van het donateurs aantal tot staan te brengen door het verzenden van een wervingsbrief met toelichting aan deelnemers van het pijpadoptieplan ten tijde van de restauratie.

Dit heeft een aantal nieuwe donateurs opgeleverd, waarvoor hartelijk dank!

Concerten op hoog niveau

De concertagenda van het afgelopen jaar bevatte eigenlijk alleen maar “toppers”. Naast onze “eigen” [Erwin Wiersinga](#), die op dit moment als begeleider van het Koninklijk Concertgebouworkest op tournee is door Azië, kwamen [Pieter Jelle de Boer](#), helemaal uit Bordeaux en [Kees van Houten](#) uit Helmond naar de Catharinakerk. Pieter Jelle heeft behalve een grote naam als organist ook een reputatie als pianist en dirigent. Een veelzijdige musicus die in de toch niet makkelijke akoestische omstandigheden in Roden een zeer indrukwekkend concert gaf!

Kees van Houten heeft vele boeken geschreven over Bach. Hij omlijstte zijn orgelspel met interessante toelichtingen. Gelukkig kwamen velen deze concerten bijwonen.

Ook geven we aan [jonge orgelleerlingen](#) van het Prins Clausconservatorium een podium. Dit jaar waren er beginnende en gevorderde studenten te horen. Het was een gevarieerd programma, waarin vooral de [Tsjechische student Jiri Rohel](#) veel indruk maakte. De concerten waren, zoals steeds gratis toegankelijk met een collecte na afloop. Minpuntje: De collecteopbrengst weegt helaas zelden op tegen de uitgaven.

Voor de druk van de programmaboekjes en voor de public relations werken we de laatste jaren plezierig samen met de organisatie rond de Koepelkerk in Veenhuizen. Momenteel wordt bezien of deze samenwerking met meer dorpen in de omgeving kan worden uitgebreid.

Wij hopen volgende jaar weer een viertal klinkende concerten voor u te organiseren.

Samenwerking rond De Brink

Onze stichting werkt in het kader van het “Masterplan de Brink” samen met andere culturele organisaties in het dorp, zoals Havezathe Mensinghe, Verkuno (Koetshuis), Historische Vereniging Roon, Culturele Kring Roden, Oude Scheepstraschool, Bibliotheek, Museum Kindervreugd en de gemeente Noordenveld. Het doel is onze activiteiten waar mogelijk op elkaar af te stemmen. Dat begint van de grond te komen. Een neveneffect zijn de korte lijnen die hierdoor ontstaan. Zo heeft b.v. de heer Jan Meinders van de Historische Vereniging Roon, samen met Janny Groenboom, een rondleiding georganiseerd voor de bovenbouw van OBS De Marke en GBS De Rank in Roden. Op de dagen vóór Open Monumentendag bezochten een groep van negentig leerlingen de Catharinakerk!

Wenskaart 2010

De wenskaart voor dit jaar ligt nu bij de drukker, maar dat was op het nippertje. In het voorjaar hadden we een bekende schilder uit het Groningse Westeremden benaderd met het verzoek dit jaar voor onze stichting een ontwerp te maken. De schilder gaf aan daarmee akkoord te gaan, maar dat bleek in het najaar een misverstand te zijn! Een ijlings ingeschakelde amateurkunstenaar zag ook geen kans om tijdig met een ontwerp te komen. Gelukkig kregen we van een van onze vrijwilligers een waardevolle tip. Hij had de gemeentelijke kunstschaten helpen inventariseren en daarbij een prachtige aquarel van Jits Bakker ontdekt. Daarna was de zaak snel geregeld: een e-mail naar de gemeente Noordenveld leverde praktisch per omgaande de toestemming op en het copyright van de schilder. Over samenwerking gesproken!

Te wensen voor 2011

In januari van dit jaar bezochten wij de gemeentelijke nieuwjaarsreceptie. Na zijn toespraak deelde burgemeester van der Laan pennen en kaartjes uit, waarop iedereen een wens voor 2010 kon schrijven. Je mocht zelf weten aan wie je dat kaartje gaf. Wij hebben drie kaartjes ingevuld en deze met een korte toelichting aan de burgemeester en zijn wethouders overhandigd. Wat er op stond? “*Wij wensen een toiletgroep bij de Catharinakerk!*” Die wens is nog niet vervuld, al is de wethouder, die dit belemmerde inmiddels opgestapt. Deze wens wordt daarom geprolonged. Daarnaast wensen we alle lezers van deze Nieuwsbrief een goede Kerst en Veul heil en zeg’n in het nieuwe jaar. Hopelijk wordt het opnieuw een goed jaar!

Ad van Nes, voorzitter

Samenstelling bestuur:

- ◆ Ad van Nes (voorzitter)
- ◆ Gera de Vries (secretaris)
- ◆ Louw Idema (penningmeester)

en de leden:

- ◆ Frits Bosman (webmaster),
- ◆ Janny Groenboom (vrijwilligers),
- ◆ Erwin Wiersinga (concerten),
- ◆ Dirk van Hell (notulist).

De staat van het orgel

Het orgel staat er goed bij, maar blijft een onderwerp van voortdurende aandacht. Het is een kostbaar historisch instrument in een eeuwenoude kerk met een eigen wisselend klimaat, dat sterk afhankelijk is van de loop der seizoenen en het gebruik van de kerk door de week. Het interne klimaat van de Catharinakerk kan het orgel niet maken, maar wel

breken. Vooral als er gestookt wordt op winterse dagen en de luchtvochtigheid daalt, moeten we extra alert zijn.

Ideaal zou zijn een constante temperatuur en luchtvochtigheid. Een onhaalbaar en onbetaalbaar ideaal; de Catharinakerk is bepaald geen museum, laat staan een klimaatkamer. Zondags kerk houden en niet stoken in de winter is geen optie. Wel wordt steeds naar een acceptabel compromis gezocht: de overjas kan niet altijd uit... Over het algemeen zit de organist er warmpjes bij. Bij hem is het meestal een graad of twee warmer dan beneden. De opstijgende verwarmde lucht wordt door twee ventilatoren boven in de kerk rondgeblazen als er nog geen kerkgangers zijn. Zo’n halfuur vóór de dienst worden deze ventilatoren echter uitgezet omdat ze veel als hinderlijk ervaren tocht veroorzaken.

Zoals bekend volgen we de situatie in de kerk met zogenaamde dataloggers, die automatisch temperatuur, luchtvochtigheid, de CV-watertemperatuur en de werking van de luchtbevochtiger in het hoofdwerk van het orgel registreren. In de wintermaanden kijken we dus zeer kritisch naar de combinatie van temperatuur en luchtvochtigheid. In de afgelopen winterse periode van half december 2009 tot half maart 2010 met extreem veel sneeuw en aanhoudende vorst kwam regelmatig de relatieve luchtvochtigheid onder het als ondergrens te beschouwen percentage van 50. In een poging om er wat aan te doen, is bij herhaling de kerkvloer kletsnat gespoten, maar deze maatregel zet weinig zoden aan de dijk. De bevochtiger in het hoofdwerk heeft alleen daar effect en heeft een beperkt bereik; uit de registratie van de werking blijkt dat het apparaat “overuren” heeft gedraaid.¹

Samen met de kerkrentmeesters wordt bekeken of met mechanische luchtbevochtigers het probleem kan worden opgelost. Het zijn apparaten die je in veel musea (o.a. het Drents Museum) ziet staan. De vraag die zich opwerpt, is of binnen de “onbepleisterde steenklomp” van de Catharinakerk een dergelijke bevochtiging voldoende effect sorteert. En de vraag of de daaraan gekoppelde investering verantwoord is.

Het volgen van het klimaat is een zaak die bij de instandhouding van het orgel thuishoort. Dataloggers zijn aangekocht en moeten van tijd tot tijd geijkt. Het gebruik van de bijgeleverde software op de laptop gaat niet voor niets. We zijn voornemens de nu in gebruik zijnde analoge hygrostaat van de bevochtiger te vervangen door een digitale van hetzelfde merk als dat van de dataloggers. Eén en ander kost het nodige en daarbij maken we gebruik van ons fonds, dat mede in stand wordt gehouden door onze donateurs. Het geeft een goed voorbeeld van nuttige besteding van het fondsgeld.

Het orgel onderging zijn jaarlijkse stembeurt in mei 2010 door Henk Braad van orgelmakerij Bakker & Timmenga. Daarbij heeft hij ook de voor luchtvochtigheid gevoelige mechaniek, vooral de koppeling van hoofd en rugwerk, bijgesteld.

¹ Bij het ter perse gaan van deze Nieuwsbrief (30 nov.) heeft de winter al weer fors toegeslagen met zeer lage temperaturen, en dan kraakt het niet alleen buiten ...

De website

www.hinszorgel-roden.nl (alias: www.hinszorgel.nl)

Een website hebben, betekent valkuilen omzeilen. Een website blijft alleen interessant als die regelmatig wordt bijgehouden en vernieuwd. Dat gaat over het algemeen goed. Het vernieuwde systeem Joomla! 1.5 dat we nu gebruiken, biedt veel en bevalt prima. De ontwikkeling van dit open source programma staat echter bepaald niet stil. In het komende jaar gaan we bekijken of we de compleet nieuwe versie Joomla! 1.6 gaan toepassen. De website kan voor weinig geld “in de lucht” worden gehouden: we redden het voor nog geen honderd euro per jaar. Ideeën voor verbetering of aanvulling blijven welkom.

Wenskaartenactie 2010

Wensinghof met Catharinakerk – Aquarel Jits Bakker.

De afbeelding op de kaart is een stemmige kijk op de karakteristieke Brink met de Wensinghof en de Catharinakerk. De aquarel is eigendom van de gemeente Noordenveld. Het atelier en de beeldentuin van Jits Bakker (Renkum – 1937 / www.jitsbakker.nl) staan in De Bilt. Hij werkt al ruim 50 jaar als veelzijdig kunstenaar. Oorspronkelijk begonnen als schilder groeide hij via glasmozaïeken naar zijn grote liefde: beeldhouwen in brons en marmer. Fameuze opdrachten, monumentale beelden in steden, op pleinen en tentoonstellingen verspreiden zijn naam wereldwijd. Zijn werken bevinden zich in vele museale en particuliere collecties. De stichting is de kunstenaar en de gemeente Noordenveld zeer erkentelijk voor het verleende copyright.

De dubbele kaart, waarvan de binnenkant onbedrukt is, kost € 1,00 per stuk, incl. de envelop. De opbrengst is voor de instandhouding van het prachtige, gerestaureerde Hinz-orgel in de Catharinakerk.

Vanaf 1 december kunt u terecht bij de onderstaande adressen. Een telefoontje vooraf verdient aanbeveling:
Frits Bosman, Weldam 2, tel. 5016224.

Louw Idema, M.L. Kingstraat 2, 5016569. Ad van Nes, Noorderkroon 49, tel. 5018984.

Gera de Vries, Klimop 22, tel. 5017779.

Erwin Wiersinga, De Hulst 61, tel. 5017095.

Janny Groenboom, Rozenhof 95, tel. 5018246.

Boekhandel Daan Nijman, Heerestraat 87. Bibliotheek, Meester Apothekerstraat 13. Museum Kinderwereld, Brink 31. Museum Havezathe Mensinghe, Mensingheweg 3.

Openstelling Catharinakerk

Een trouwe groep vrijwilligers maakt het mogelijk jaarlijks in de zomermaanden de Catharinakerk voor bezichtiging open te stellen. Behalve op de woensdagmiddagen is de kerk ook op enkele zaterdagmiddagen in juli en augustus open geweest. In totaal twaalf middagen en uiteraard was op monumentendag 11 september de kerk de gehele dag geopend. Buiten deze vaste dagen is voor groepen rondleiding op afspraak mogelijk. Drie grote groepen hebben het afgelopen jaar hiervan gebruik gemaakt.

Dit jaar is, in het kader van ‘Open Monumentendag’, naar alle scholen in het land informatie gestuurd om aandacht te besteden aan monumenten in de buurt van de scholen. Ook de Catharinakerk is op vrijdag 10 september bezocht door in totaal 103 leerlingen uit de hoogste klassen van drie basisscholen, resp. school “De Marke” en “De Rank” uit Roden en “De Flint” uit Nietap. De kinderen waren positief over hun bezoek, maar dit succes is vooral ook te danken aan de kindvriendelijke rondleiding door een enthousiaste mevrouw Coby Dijkman. Coby veel dank voor je medewerking.

Vele bezoekers spraken hun waardering uit over de openstelling van het kerkgebouw en ook de rondleiding werd zeer op prijs gesteld. Het interieur is natuurlijk ook heel verrassend en de bespeling van het Hinz-orgel door de eigen organisten erg prettig om naar te luisteren.

Wij hopen volgend jaar weer aan vele bezoekers de wetenswaardigheden over de kerk te kunnen vertellen en danken alle vrijwilligers en de organisten voor hun medewerking en hun inzet.

Nieuwe vrijwilligers

Ondanks dat we qua aantal al een ruime groep vrijwilligers op papier hebben, kunnen we meer versterking altijd gebruiken. Wat doen de vrijwilligers? Er zijn er die rondleiden en anderen die de verkoop van kaarten en cd's verzorgen. Er ligt informatie voor de bezoekers, dus alleen gastheer/gastvrouw zijn is ook mogelijk. Het is een fijne groep mensen die meedoet, de sfeer is erg plezierig, dus als u hier wel wat voor voelt, meldt u aan. U bent van harte welkom. Ook in het aantal keren dat u zich beschikbaar wilt stellen bent u volkomen vrij, niets is verplicht.

Voor informatie en opgave kunt u bellen: Janny Groenboom (tel. 050-5018246)

Aanvraag bezichtiging door groepen

Voor groepen is op afspraak bezichtiging van de Catharinakerk mogelijk. Als donatie voor behoud en onderhoud van het Hinz-orgel vragen wij € 1,00 per persoon met een minimum bedrag van € 25,00 per groep.

Voor informatie en opgave kunt u bellen: Janny Groenboom (tel. 050-5018246).